

Werk

Titel: Die Handschriften-Sammlung des Cardinais Nicolaus von Cusa

Autor: Kraus, Fr. X.

Ort: Leipzig

Jahr: 1864

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?342672002_0025|log105

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

SERAPEUM.

Zeitschrift

für

Bibliothekwissenschaft, Handschriftenkunde und
ältere Litteratur.

Im Vereine mit Bibliothekaren und Litteraturfreunden
herausgegeben

von

Dr. Robert Naumann.

N° 24. Leipzig, den 31. December **1864.**

Die Handschriften-Sammlung des Cardinals
Nicolaus v. Cusa.

Von

Dr. **Fr. Xav. Kraus** in Trier.

(Fortsetzung.)

12.

Cod. chart. in fol. min. Cont.:

1° *S. Augustini Ep. ad Dardanum de praesentia Dei*

2° *S. Ambrosii Ep. de bono mortis.*

3° *B. Joh. Chrysostom. Tract. de vocatione Ecclesie per
Paullum apostolum et ipsius contra haereticos commen-
tationem.*

4° *Eiusd. Tract. de fraterna correctione, de continentia, de
poenitentia et etiam de modo poenitendi.*

5° *General. modum bene cum unoquoque in monasterio
conversandi.*

6° *Tract. b. Joh. Chrys. de contemptu officiorum, collect.
ex suis dictis et ex regula b. Basilii Ep.*

7° *B. Hieronymi presbyt. Libr. de Creatione anime et Re-
surrectione carnis, contra Rufinum et Origenem.*

XXV. Jahrgang.

24

- 8° *S. Augustini libr. de Fide et symbolo.*
- 9° *Eiusd. Retractationem in libros de praesentia dei ad Dardanum.*
- 10° *Eiusd. Commonitorium ad Fortunatianum de visione Dei et de corpore spiritali.*
- 11° *Eiusd. Epist. ad Italicum de videndo Deo.*
- 12° *Eiusd. Epist. ad Esicium (sc. Hesychium, de die novissimo. Est epist. 78. edit. Basil. a. 1578. tom. II.).*
- 13° *Rescriptum Hesychii.*
- 14° *S. Augustini Epist. ad eundem.*
- 15° *S. Augustini Epist. ad Consentium de resurrectione mortuorum.*
- 16° *id. opus ac n° 3°, sed haud integrum.*
- 17° *B. Chrysost. Tract. de bonitate et humana malitia, et quae sit inter ipsas differentia.*
- 18° *B. Cornelii papae Epist. in qua corripit de errore S. Cyprianum. (Epist. spuria, ap. Baluz. Opp. Cypr. App. p. 167.)*
- 19° *S. Augustini Ep. ad Armentarium et Paulinam de voto implendo et mundi contemptu.*
- 20° *Nebridii Ep. ad b. Augustin. de fantasia et memoria; et de laude ep. S. eiusd.*
- 21° *Rescriptum b. Augustini ad Nebridium.*
- 22° *Dioscori Epist. ad b. Augustinum.*
- 23° *S. Augustini Ep. ad Dioscorum.*
- 24° *Euodii Episc. Epist. ad b. Augustinum de verbis b. Petri apostoli: „mortificatus in carne, vivificatus in spiritu.“*
- 25° *Rescriptum b. Augustini.*
- 26° *Severi Episc. Epist. ad b. Augustinum.*
- 27° *b. Augustini Epist. ad Possidium de ornamentis mulierum quibus uti liceat uel prohibeatur.*
- 28° *B. Hieronymi Ep. ad Oceanum, quomodo clericis et monachis sit cum mulieribus conversandum.*
- 29° *B. Augustini Ep. ad Euodium de visionibus nocturnis Gennadii medici.*
- 30° *B. Hieronymi Ep. ad senem Paulum monachum.*
- 31° *B. Augustini Libr. de cognitione verae vitae.*
- 32° *S. Anselmi Cantuar. Archiep. libr. de similitudinibus. (Est lib. supposititius.)*
- 33° *Quaestiones theologicas discussas in Concilio Basileensi a. 1434. propter adventum Bohemorum et Hussitarum; edit. per mag. Henr. Dock, ambassatorem Archiepiscopi Magdeburgensis, s. paginae prof.*
- 34° *Franc. Petrarchae poetae laureati de vita solitaria libr. II. Script. a. 1434.*
Codex est saeculi XV.

13.

Cod. membr. in fol. Cont.:

- 1° *S. Isidori* Episc. Spallensis (sic!) libr. *Differentiarum*, capitt. XL.
 - 2° *S. Augustini* Libr. V. *Ippomenesticon* (sic!) contra Pelagianos et Celestianos (haud ex integro).
 - 3° *S. Joh. Chrysostomi* Libr. ad *Gregoriam* in Palatio constitutam de conversatione vitae.
 - 4° *Praefationem Librorum XII Facundi Episc.* de causa Chalchedonensis Concilii.
 - 5° *Facundi* libr. I.
 - 6° *S. Valeriani* Ep. Homil. de *ampla et angusta via*.
 - 7° Eiusd. Homil. de *promissis et non redditis*.
 - 8° Eiusd. Homil. de *oris insolentia*.
 - 9° Eiusd. Homil. de *eo quod dicitur*: „qui gloriatur gloriatur in Domino.“
 - 10° Eiusd. Homil. de *bono pacis*.
 - 11° *B. Hieronymi* Libr. II. c. *Jovinianum*.
 - 12° *S. Cypriani Epistul. et Opuscula varia*: Ad Donatum (fragm.). — Ad Fortunatum Exh. Martyrii. — Ad Clerum et plebem de Aurelio Lectore (Baluz. ep. 38.). — Ad Martyres. — Adv. Novatian. de unitate Ecclesiae. — Evangelica praecepta (de Oratione). — De mortalitate. — De op. et Eleemosyne. — De Bono Pat. — De Zelo et Livore. — De Habitu Virginum. — De Lapsis. — Eplam ad Caecilium, Rogatianum etc. epp. sqq.: „Quod idola non sunt.“ — Ad Quirinum (Testim.). — In calce index opp. S. Cypriani.
- Saec. videtur esse XI. Scriptura est minuscula nitidissima. In pinace volumini praemiss. inter all. indicatur Tract. de *Scta Maria Magdalena et S. Maximino*, qui nunc desideratur.

14.

Cod. membr. in fol. Cont.:

- 1° *Pseudo-Isidori collect.* Epp. et decretorum Romanorum Pontificum. (Incipit a Clementis Ep ad Jacobum; expl. Act. concilii Romae Martino praeside contra Monotheletas habiti; i. e. Synodi Lateran. a. 649 in Ecclesia Constantin. habitae.)
- 2° *S. Ambrosii Expositionem in Psalm. CXVIII.*
- 3° *Diadema monachorum, s. Smaragdi* Tract. de diversis virtutibus.
- 4° *Expositionis in Apocalypsin* b. Joh. Ap. („Parvulorum speculi“) part. II^{um} Inc. a libro VI°, expl. lib. VIII°.
- 5° *Interrogationem Apollonii philosophi et responsionem Zachei.*

- 6° *Conflictum S. Augustini et Fortunati.*
 7° *Sermonem* in die natali S. Mathiae; — de testimon. S. Wendelini Mart. --
 8° *Hincmari* Remorum archiep. libell. ad Dnum Karolum regem Francorum.
 9° *Eplam Gregorii* ad Richardum regem Wisigothorum.
 10° *Dialog. Basilii* Caesariensis ep., fratris Gregorii Naz. et Constant. episcopi Libr. VI. (Basil. libr. adv. Eunom. V videntur.)
 11° „*Gesta Episcoporum habita* Aquileiae adv. Arianos.“
 12° *Ruffini Exposit.* in Symbolum.
 13° *S. August. de Trinitate* ad Felicianum libr. I. (fragm.)
 14° *Gesta Episcoporum* adv. Haereticos. — *Hincmari* capitula XL. —
 15° *Proverbia Graecorum* (ex *Valer. Max.* memorabil. dict. & fact.) additis multis exemplis ex S. Patribus et S. Scriptura).
 16° *Hincmari* ep. Remorum *decreta, capitula, epistulas.*
 17° *Excerpta quaedam* ius canonicum spect., ex. gr. *August. de nuptiis, Aug. ad Valentinum.*
 18° *B. Hieronymi* Ep. ad *Ctesiphontem.* — *Dialog.* Attici cogn. Hieronymi et Cretobuli cogn. Pelagii. — Pelagii haeretici de vit. christ.
 19° *B. Hieronymi* sententiam de *essentia divinitatis.*
 20° *Tractatus varios.* — De SS. animabus s. orantibus. — De Persecutione ecclesiae sub Antichristo. — De ordine Nominum XII patriarcharum. — De varia nubium mystica in S. Scriptura significatione. — De mystica Iris significatione. De tonitru et fulgure. — De typica significatione Cristali. — De VII donis Spir. S. — De VII sigillis libri intus et foris scripti. — In eplam ad Hebr. — De libro Exposition. in Reg. Volumen *Rhabani Mauri.* — De II. Libr. Reg. — De III. Libr. Reg. — De Evang. sec. Matth. — Vit. S. Hieronymi.
 21° *Anselmi* peripatetici philos. Epistol. ad *Imperatorem Henricum.*
 22° Eiusd. *Anselmi* Epist. ad *Drogonem* philosophum.
 23° *Anselmi* peripatetici philosophi S. Mediolanensis Ecclesiae filii *rhetorimachiae* libr. I—II.
 Codex saec. XI. est, excepto n°. 14, qui scriptura valde differt et saec. X. medii esse videtur.

15.

Cod. chart. in 4°. Cont. :
S. Hilarii Comm. in Psalmos. I—II.
 Saec. XIII—XV.

16.

Cod. chart. in 4°. Cont. :
 1° *Hilarii Comm. sup. Matthaeum.*

- 2° *Tractatum quendam devotum de homine* ut sciat quid sit homo. („Iste lib. in III partes dividitur. I^a pars est de esse hominis et de sua vita; II^a est de morte hominis; III^a pars est de sua oratione.“) Script. in Civitate Maioricarum, m. Nov. a. 1300. — Tract. gramm.-ascetic. fragm.
- 3° *Flavii Josephi de antiqq. Jud. c.* Apionem gramm. Alexandr. libr. II.
Saec. XIII. videtur.

17.

Cod. chart. in 4°. Cont.:

- 1° *S. Cyrilli Ep. Apologeticum*. Script. in vig Barthol. ap. 1446.
- 2° *Horologium divinae sapientiae*, etc. lib. II.
Codex male exaratus saec. XV. est.
- 3° *Bullam auream*. 10. ian. 1356. Subscript.: „Sub a. d. 1488. ego T. T. intravi hospitale S. Nicolai festo. Joh. Bapt. et complevi . . .“

18.

Cod. membr. in fol. Cont.:

- 1° *Translationem S. Stephani* protomartyris (capite truncatam). fol. 1—2r.
- 2° *Hymnum* „Salve festa dies toto venerabilis aevo || qua Deus infernum vicit et astra tenet“ etc. fol. 2r.
- 3° *Fragm. de S. Gregorio Papa*, Anglorum apostolo. ib.
- 4° *Fragm. de Gamaliel et Stephano*.
- 5° *B. Augustini Sermones* de verbis Dñi in Evang. Matth. (praemissa tabula in qua recensentur sermones LXIII); item in Evang. Luc. et Joh.
- 6° *Hymnum de S. Laurentio* cum neum.
- 7° *S. Fulgentii Ep. Sermonem* de nat. D. Inc.: „Cupientes aliquid.“ etc.
- 8° *Homiliam de die nat. D. N. J. C.* Inc.: „Rogamus vos fratres.“ etc.
- 9° *Hymn. de St. Martyribus* c. neum
- 10° *Homil. in Nativitate S. Dei* genetricis Mariae. Inc.: „Gaudeamus fratres karissimi, in die hod. fest.“
- 11° *Homil. ven. Bedae presb.* de illo: „Ecce ego mitto vos sicut oves.“ etc.
- 12° *Serm. in dedicatione Ecclesiae*. Inc.: „Quotiescumque, fr. car., altaris vel templi . . .“ etc.
- 13° „Item *Serm. unde supra: Recte* festa ecclae colunt . . .“ etc.
- 14° *Homil. v. Bedae presb.* de illo: „Ingressus Jhesus perambulabat iericho.“
- 15° *Vit. S. Gregorii Papae*.

- 16° *Passion. S. Cornelii Ppae.*
 17° *Passion. S. Cypriani Ep.*
 18° *De Exaltatione S. Crucis.*
 19° *Passion. S. Blasii ep. et mart.*
 20° „*Revelation. quemadmodum caput S. Joh. Bapt. de civitate Herodis illaesum sit delatum.*“ In fine mutil.
 Nr. 4 saec. VIII ex. vel X in. esse videtur; scriptum est litteris minusculis min. Item nn. 5—9, qui saec. X. in. spectant. Ceteri tractatus litteris minusculis maior. minus nitide exarati saeculi X. aut XI. in. videntur.

19.

Cod. membr. in 4°. Cont.:

- „*S. Johannis Chrys. Episc. Constantinopolit. Commentarium in Epist. ad Hebr. ex notis editum post eius obitum a Constantino presbytero Antioceno et translatus de greco in latinum a Mutiano Scolastico.*“ Sermones XXXIIII.
 Saec. X—XI. vid.

20.

Cod. membr. et chart. (mixtus a n° 8°.) in fol. Cont.:

- 1° *Hugonis de S. Victore Didascalicon de origine artium.*
 2° Libell. de II^a parte *contemplationis* s. de meditatione *Hugonis a S. Victore.*
 3° Eiusd. tract. de *III gradibus spiritualibus.*
 4° *S. Augustini Serm. de Lectione.*
 5° *Domini Bonaventurae lib. de pietate.*
 6° „*Doctrinam Ysaac de Siria de amore solitudinis.*“
 7° *Bonaventurae Breviloquium.*
 8° *Hugonis de S. Victore Lib. de Conscientia.*
 9° *Decretum Johannis papae (XXII.) contra Michael. de Cesena. (16. nov. 1329.)*
 10° *B. Bernardi Tract. sup. Colloquium Symeonis Petri et Dni Jhesu.*
 11° „*Epistol. B. Eusebii ad Damasium (!), Portnensem Episc. et ad Theodonium (!) romanorum senatorem de morte gloriosissimi confessoris Jheronimi doct. eximii.*“ 20 foll.
 12° *Tract. de X praeceptis Domini.*
 13° *Stellam clericorum* s. de dignitate sacerdotali et contemplationis etc.
 14° *Tract. de III novissimis.*
 15° *Tract. Guilelmi Paris. de pluralitate Beneficiorum.*
 16° *Tract. Egidii de Feno, magistri in theol., de peccatis et de poenitentia.*
 17° *Tract. et replicatum Dni Mag. Alardi prepositi in monasterio Yprensi, etc.*

- 18° *Decret. Clementis* (ep.)^{pap.} serv. servorum Dei fr. Archiepiscopo Magunt. eiusque suffrag. „In sollicitudines.“ Dat. Avenione. XIII. kal. nov. pontif. n. VIII°.
- 19° *Tract. de pecc. et poenitentia.*
- 20° *Tract. de iure canonico* (ab ipso Cusano forsā script.?)
- 21° *Sermonem magistri Nicolai* quem coram papa Urbano V^o. eius anno et coram Cardinalibus in vigilia nat. Dni q. fuit III. Domin. adventus Dni (i. e. 24. Dec. 1363) pronunciatus a. M. CCCC. LXIII. Inc.: „Juxta est salus mea.“
- 22° *Speculum peccatorum edit. a b. Augustino.*
- 23° *Tract. de signis probabilibus reprobationis.*
- 24° *Sermon. ad clerum Traiectensem*, hab. a mag. Gerardo Magno.
- 25° *Joh. Bocaccii de casibus virorum illustrium* libr. III. excerpta quaedam de libro qui dicitur *Policraticus*; item *Vatem Mantuanum*.
- 26° *Genealogiam Deorum Gentilium* ad Hugonem inclitum Regem Cyprus etc.
- 27° *Sermonem per generalem fratrem praedicatorum Constantiae* fact. 1^a dominica quadragesimae a. 1416. in loco sessionis in ss. generali synodo.
Saecul. XV.

21.

Cod. membr. in 4°. mai. Cont.:
S. Augustini Libr. XIII. Confessionum.
Saecul. X.

22.

Cod. in 8°., ex duabus partibus conflatus, quarum prior membr., altera chart. Cont.:
S. Augustini libr. XIII. Confessionum.
Pars membranacea libri est saeculi X., chartacea vero, a libro Confess. VIII fere medio incipiens, saec. XV. (ann. 1430). In margine inveniuntur glossae, ab ipso forsā *Cardinali* adiectae.

23.

Cod. parvulus in 12°., membr. Cont.:
S. Augustini Soliloquia, capp. XXXVIII. (Opus supposit.)
Saecul. XIV—XV. (Scriptura cursiva.)

24.

Cod. membr. in 8°. Cont.:
1° *Libr. S. Bernardi de Consideratione* ad ingenium pap. III.
2° *S. Bernardi abb. dicti de Claravalle epist. ad Dnum abbatem Columbensem.*

3° *Johannis Carnotensis libell. ad Gaufridum* ven. Beluacensem episc.

4° *Cassiodori Senatoris Lib. de anima.*

5° *Orationem.* „Tu ergo, Dne Jhesu Christi, qui sic pro nobis flexus es ut homo fieri dignareris“ etc.
Saec. XII—XIII.

25.

Cod. chartac. in 4°. Cont.:

S. *Gregorii Pastoral. librum*, compactum cum Murachismi collatione, anno 1476 impressa.

Hic codex saeculi XV. in numero Incunab. conservatur.

26.

Cod. chart. in 4°. mai. Cont.:

1° *Georgii Trapezuntii ad SS. Papam Nicolaum* in interpretationem Eusebii praefationem.

2° *Eusebii Pamphili evangelic. praeparationem* a Georgio Trapezuntio traductam.

3° *M. Basilii Libell.* per *Leonardum Aretinum* transla. e Graeco in latin. Inc. prologus: „Ego tibi hunc librum coluti (?) ex media ut aiunt grecia delegi ubi eiusmodi rerum magna copia est. . .“

Saec. XV.

27.

Cod. membr. in 12°. Cont.:

1° *Fragmenta tractatuum grammatico-logicorum* Script. curs. saec. XIV—XV.

2° *S. Augustini libr. de Anima et Spiritu.* Saec. XII. ex.

3° *Varios S. Scripturae locos versibus redditos.* Script. curs. saec. XIII.

4° *Explanationes in S. Scripturam ex SS. Patribus* (praesertim ex *S. August.*) in modum catenae congestas. Scr. curs. saec. XII—XIII.

5° *Tractatulum theologicum.* Saec. XIII—XIII.

In calce codicis legitur:

„Maria muter und maget, lob und
ere sei dir gesaget durch die gūt
die an dir leit dein barmung
trost und hilfe geit allen den di.“

28.

Cod. membr. in fol. Initio mutil. Cont.:

1° *Fragm. tract. theologici.*

2° *B. Augustini Soliloq. libr.*

- 3° *B. Bernardi Tract. meditation.*
- 4° *B. Anselmi Cantuariensis. Archiep. Sigillum b. Mariae.*
- 5° *Tract. de Antichristo et fine mundi*, edit. a fr. Joh. Parisiensi ordin. praedic. a. 1300. Saec. XIII.

29.

Cod. membr. in 4°. min. Cont.:

- 1° *Ex Dionysii Areop. de cael. Hierarch. Extr. abbatis Vercellensis.*
- 2° *Ecclesiasticae Hierarchiae (Dionys.) tradit. atque eius intention.*
- 3° *Dionys. Areop. de divinis nominibus.*
- 4° *Tract. s. translationem abbatis Vercellensis sup. mysticam theologiam Dionysii ad Timotheum.*
- 5° *Translationem eiusd. in Epistulas Dionysii.*
- 6° *Translationem Synconiens. de myst. theol. Dionysii.*
- 7° *Comm. Dni mag. Hugonis a Sto Victore sup. translationem Joh. Scoti in mystic. theologiam Dionysii ad Timoth. cum textu interlineari glossato.* Saec. XIII.

30.

Cod. membr. in 16°. Cont.:

- 1° *Sermones breves per singulas dominicas et festa cum variis exemplis ex historia.*
- 2° *Miracula de diversis casibus.*
- 3° *Homilias per circulum anni, inc. a festo B. Andreae Ap.*
- 4° *Commune opus Sermonum de Sanctis.*
- 5° *Sermones in dominicam I. Adventus et all. domm. anni.*
- 6° *Sermones per annum de Sanctis.*
- 7° *Tract. de VII animalibus (sc. peccatis capitalibus).*
- 8° *(S. Augustini) Soliloq. de arte animae. (Op. spurium.)*
- 9° *S. Gregorii M. dicta Dialog. libr. I.*
- 10° *SS. Patrum Sententias de Graeco in latinum transl. a b. Hieronymo (sunt sententiae plurimorum abbatum de vita monastica).*

Codex ex maiori parte litteris minusc., ex minori litt. cursiv. scriptus saeculi XIII. olim Breviarium monasticum fuisse videtur.

31.

Cod. membr. in 8°. Cont.:

- 1° *Sermon. de modo ordinandi animam etc.*
- 2° *Sermon. b. Eusebii Emiseni de modo ordinandi animam.*
- 3° *Sensum mysticum illius: „Calix Domini vini meri plenus mixto“ etc.*
- 4° *S. Joh. Chrys. Sermon. de poenitentia.*
- 5° *Eiusd. de Reparatione Lapsi.*

- 6° Eiusd. Lib. *de Compunctione Cordis* I—II., script. per manus *Severi Querhardi de Waelwyck* a. d. 1451. m. Aug. d. 9.
- 7° *Gnotosoliton* (!), i. e. Scito te ipsum mag. *Hugonis de S. Victore*.
- 8° *Hugonis de S. Victore meditationem* s. orationem devotam.
- 9° *Glossam sup. VII. Psalm. Poenitentiales per Cardinalem Cameracensem* editam.
- 10° (Eiusd.) *devotam meditat. sup. Ps. „In te Dne speravi.“*
- 11° (Eiusd.) *devot. medit. sup. Ps. „Judica me Deus.“* „Edit. a Cardinali *Cameracensi* qui omnibus devote orantibus C. dierum eam dicentibus indulgentiam concepit.“
- 12° (Eiusd.) *Devotam medit. sup. „Pater noster.“*
- 13° Item sup. *Ave Maria*, edit. a *Cardinali Cameracensi* Constantiae a. 1414. apostolicae sedis legato.
- 14° Eiusd. Tract. sup. *tribus canticis*, sc. Magnificat. Benedictus. et Nunc dimittis., edit. et finit. Romae Xa. aprilis.
- 15° Secundam partem libelli qui dicitur „*Stimulus amoris*.“ Codex saec. XV. fuit olim magri Petri de Bruxella.

32.

Cod. membr. Cont.:

- 1° *S. Augustini* „Opusculum philosophicum; sed quodnam? videtur agere de arte disserendi, sed quaerere ulterius non valet.“ (!)

Sic Catalogus vetus. — Incipit:

„*INCIPIVNT PHIEROCMENIE A PVLEI 3.*“

„Stadium sapientiae quod philosophiam vocamus“ etc. Explicit. „Augustinus de *incunabulis verborum*.“

Cod. saec. XI. nitide scriptus est. Involucrum exhibet scripturam minusculam saec. VIII—VIII; quo titulus legitur: „*S. Augustinus de Studio Sapientiae*.“

33.

Cod. chart. in fol. min. Cont.:

S. Leonis pp. Sermones.

Cod. Saec. videtur XIII. in Catalogo vet. omittitur.

D.**T h e o l o g i a ¹⁾.****I.**

Cod. chart. in fol. Cont.:

- 1° Libr. inscript. „*Quod Deus omnia bene fecit*“ per mag. *Matthaeum de Cracovia* dedicatum episcopo Wormacensi. fol. 1.
- 2° „*Serm. de Synodo* qui potest quocumque tempore placuerit produci ad Clerum.“ fol. 65.
- 3° *Tract. de malitia ecclesiastici* status et quod prope omnes officiales eius sunt in periculo magno suae salutis. fol. 71.
- 4° *Epistulam Cortisanorum ad Gregorium papam* (XII.). Inc. „Nos Dei gratia officiales Romanorum Em. Pontifices, curtisani de stabulis omnesque Principes pedestris ordinis etc.“ — Subscr.: „Datum et actum in curia nostre residence nostre autenticae sub sigillo die XVII. mens junii.“ „Recepta gratie libro VII. fol. XLII. A. de Gamplinis.“
- 5° *Aurissam Jacobi de Arisponi de Theologia.*
- 6° *Canon. libr. SS. Scripturae.* N. & V. T.
- 7° *Postillam Nicholai de Lyra* in Epl. ad Hebraeos.
- 8° *Mag. Gorii postillam in Epist. ad Hebraeos.*
Saec. XV.

2.

Cod. membr. et chart. in 4°. (non in fol. magni voluminis, ut ait Catal. vet.) Cont.:

- „*Librum primum Malogranati*, s. tract. de statu Incipientium, compilat. per *abbatem quemdam monasterii Aulae regiae* in Bohemia, ord. Cisterciens.“
In fine tractatul. al. theolog.
Saec. XV.

3.

Cod. membr. et chart. in fol. Cont.:

- Librum II^{um} Malogranati*, s. tract. de statu Incipientium.
In fine: „*Expl. Dialogus dictus Malogranatum*, compilatus a quodam venerabili *abbate Monasterii Aule regie* in Bohemia ord. Cist.“

1) Scil. Scholastica. Catalog. vet.: „*Codd. mss. Theologiam in latissimo sensu spectantes.*“

Cod. saec. XV. praecedentis libri est continuatio; in
Catal. veteri cum eodem confunditur.

4.

Cod. chart. in fol. min. Cont.:

- 1° „*Epistulam Abbatis Johannis Ducis Reithii ad mirabilem Johannem Abbatem cognominatum Scolasticum montis Sinay.*“
- 2° *Responsum abbatis Johannis montis Sinay.*
- 3° „*Sermon. exercitationum abbatis Johannis ducis monachorum existentium in monte Sinay, quem et misit Johanni duci Reithii; dividitur capitulis XXX gradibus scale*“ etc. (S. Joh. Climacis Clim. s. de gradib. perfectionis.)
- 4° *Sermon. Eiusd. Joh. Climaci ad Pastorem.*
- 5° *Commendationem Joh. Climaci et Sermonis huius edit. a Johanne Reithii abbate etc.*
- 6° *Vitam sub compendio b. Johannis abb. S. montis Synai Dei scholastici, a Daniele monacho Reithii script. et abbreviatum.*
- 7° *Epist. S. Patris Joh. Chrysostomi missam a Cucussa Ciciilie (!) urbe; in ipsa erat apud Chiriacum episcopum qui erat unus de dampnatis in exilio cum eo.*
- 8° *Auctoritates S. Maximi Monachi excerptas ex expositione quam fecit quorundam verborum Gregorii theologi.*
„Finitus est liber iste a. d. 1445. V iun. quod fuit ipso die Bonifacii Ep. et Conf. per me Johannem Stain de Cusza, hora III.“ etc.
- 9° „*Libr. de sensibilibus et deliciis Paradisi* edit. a fr. *Johanne de Tambaco* ord. praedicat. primae theutonicae s. theol. professore.
In fine legitur; „Per me Joh. Stain de Cusza a. 1445. XVIII. die m. Marcii qui erat vigil. palmarum c. hor. III.“
„Explicit liber de spiritualibus deliciis paradisi celestis in Curia Romana per ven. patres fr. *Guilelmum* mag. s. pallatii examinatus, et per fr. *Johannem de Tambaco* ord. praedic. libri compilatorem. Sanctissimo in Christo patri ac Domino Clementi pape VI°. presentato anno 1350 Domini. Et sic est finis huius libri totius quem iussit scribi ven. dominus dñs *Nicolaus de Cusza* decretorum doctor, in monasterio meyuel praepositus ac Ecclesiae s. Florini Confluentiae Canonicus per me Joh. Stain suprascriptum in Domo sua prope Confluentiam prope S. Florinum. a. XLV.“ [Quae adnotatio a recenti manu vitiose in margine transcripita est].

5.

Cod. chart. in fol. Cont.:

Tract. et Colloquia varia sup. Jus naconicum et Papae Monarchiam, ex. gratia:

- 1° *Sompnum dni Johannis de Lignano*. — Allocutionem Papae ad Sapientiam. — *Joh: et Paul.* contra antist. — *Innocent.* contra prelatos. — *Cassiodor.*, *Alanum c.* doctores. — In fine: *Sompniacum*, 1372.
- 2° (*Eiusd. Joh. de Lignano*) *Tract. de Monarchia*. — De dispensatione Episcoporum — abbatum — presbyterorum — beneficiatorum. Quot sint species interdicti Ecclesiastici.
- 3° *Lecturam Joh. de Lignano* in sua materia super titulo VI°. Saec. XV.

6.

Cod. membr. in fol. min. Cont.:

- 1° *Tractat. asceticum* in capp. permultis *supra Psalmos*.
- 2° *Magistri* . . . (nomen erasum est) *Sermones sup. Psalmos*. Cum indicibus
Saecul. XIII. videtur.

7.

Cod. chart. fol. Cont.:

- 1° *Tractat. de SS. Sacramento et de SS. Missa* (per *Raymund.*) Script. per Joh. brū treuerensem. a. d. 1433.
- 2° *Prolog. Maiti Monachi* in iussione Regis . . . *Hiberniensis*.
- 3° *Tract. ascetic.*
- 4° *Stellam clericorum*.
Saec. XV.

8.

Cod. membr. in 8°. Cont.;

Opusculum de Throno Salomonis. In fine Oratio metrica.
Saec. XII—XIII.

9.

Cod. chart. in fol. min. Cont.:

Francisci Petrarchae de Remediis utriusque Fortunae
Libr. I.
Saec. XV.

10.

Cod. membr. in fol. Cont.:

Francisci Petrarchae de Remediis utriusq. Fortunae libr. II.
Saec. XV.

11.

Cod. chart. in fol. Cont.:

- 1° *Corpus Epistularum Friderici Imperatoris* (sc. III.) etc.
(Historiam Italiae et Germaniae maxime spectans.)
- 2° *Petri Polesensis Epistulas LXXXXV.*
Saec. XV.

12.

Cod. membr. in fol. Cont.:

- Petri Lombardi Libri III. Sententiarum.*
Saec. XIII.

13. 14. 15. 16.

Codd. membr. fol. maxim. Cont.:

- D. Thomae Aquin. Summ. theol.* 4 tomis, quorum primus
(n. 13) part. I., II^{as} partem II., III et IIII., partem III.
Summae continent.

Cod. saec. XIII. s. XIII in. bene exarati sunt eadem-
que manu, excepto cod. 16. qui ab alio librario et
tempore posteriori scriptus esse videtur. In mar-
gine passim occurrunt notae quas ab ipso *Cardi-
nali de Cusa* adiectas crediderim.

17.

Cod. membr. fol., eiusdem ac prioris formae et indolis. Cont.:

- D. Thomae Aquin. Summ. theol.* pars I.
Saec. XIII—XIII.

18.

Cod. membr. fol. Cont.:

- D. Thomae Aquin. Summ. theol.* part. I^{am} II^{ae}.
Saec. XIII—XIII in. In capite cod. legitur:
„Summa etc. quam ego Petrus de Bruxella de thenis
Canonicus Scti Pauli Leodiensis emi a. d. 1429.
mens. april. d. penultima. — Emi ego *N. de Cusza*
post obitum magistri (?) per librorum emptum a . . .
executoribus.

19.

Cod. membr. in fol. Cont.:

- Fr. Thomae Aquin. Summ. c. gentes.*
Saec. XIII—XIII.

20.

Cod. membr. in fol. min. Cont.:

- Fr. Bonaventurae libr. III^{um}. supr. Sentent.*
Saec. XIII.

21.

Cod. membr. in fol. Cont.:

Fr. Bonaventurae Problemata. (Comment. in III. Sentent.)

Cod. saec. XIII. exhibet notas marginales quae ab ipso
Cardinali Cusano scriptae videntur.

22.

Cod. membr. in fol. min. Cont.:

Fr. Mauricii Distinctiones.

Saec. XIII—XIII.

23.

Cod. membr. fol. max. Cont.:

Fr. Joh. Duns Scoti Comment. in III. Libr. Sentent. In
calce al. manus adscripsit:

„Isti subtilis nomen subtilia donant
quod vestis vel pes nudus corda coronant.“

Saec. XIII ex. v. XIII in.

24.

Cod. chart. fol. Cont.:

1° *Raymundi Lulli brevem*, quae et magnae artis imago.

2° „Ipsius artem generalem ultimam.“ In calce:

„Ista ars fuit incepta a Raymundo Lullo super rodanum III. nov. a 1305. Et ipse eam finivit in civitate pisana in monasterio S. Dominici. Benedictus Deus celi et terre. Amen. Et tu voce pia lauderis virgo Maria. Amen.“

Saec. XV.

25.

Cod. chart. fol. Cont.:

Raymundi Lulli Exposition. Artis inventivae. Inc. „Incipit haec ars, quae est ad faciendum et solvendum secreta naturalia et rerum proprietates.“ Fol. 1 v°: „Est Rev. in Cto Patris et Dñl Dñi Fantini Dandulo Prothonotarii IC.“ (al. m.): „*Eps paduanus* donavit hunc librum R^{bbo} Dño Cardinali Scti Petri (*i. e. Cusano*).“

Scriptus est cod. A. 1407, ut in calce notatur.

(Fortsetzung folgt.)